

NEZTRÁCEJME ČAS!

Výzva občanů vládě České republiky, médiím a veřejnosti ke klimatické krizi

8. října 2018 zveřejnila vědecká obec alarmující stanovisko. Varování Mezivládního panelu OSN pro klimatickou změnu zní jasně: **máme jen dvanáct let** na transformaci společnosti a odklon od fosilních paliv, abychom globální oteplování udrželi na hranici 1,5 stupně Celsia. Jinak nezabráníme nejhorším následkům. Znamená to, že závazky Pařížské dohody z roku 2015 už nebudou stačit.

Kolaps způsobený změnou klimatu je v plném proudu: úbytek lesů, sucha, požáry, záplavy, závažné znečištění vody a ovzduší, vysychání půdy, masové vymírání živočišných i rostlinných druhů, nárůst hladiny oceánů, stále extrémnější výkyvy počasí, tání ledovců, narušení rovnováhy oceánů a pohybu globálních vzdušných mas (jet streamy a polární vortex). **Pokud nezačneme konat ihned**, za jedno desetiletí bude již pozdě na změnu a i naše krajina se může změnit k nepoznání. Čeká nás krize energetických a potravinových zdrojů, nárůst masové migrace či šíření epidemií. V této situaci zkolabuje i ekonomika.

V naší společnosti vedeme mnoho legitimních zápasů – za svobodu a demokracii, spravedlnost, zaměstnanost, kvalitní zdravotnictví či školství, sociální spravedlnost. **Jakmile prohrájeme boj s klimatickou změnou**, prohrájeme i všechny ostatní. Nezvratně. Je nutné otevřít celospolečenskou diskusi o tom, zda je při současné spotřebě, čerpání neobnovitelných zdrojů energie, znečišťování ovzduší a vod a masivním kácení stromů reálně možné zachování života na Zemi tak, jak ho dnes známe.

Nenechme krátkodobé ekonomické zájmy zvítězit nad etikou, solidaritou a osobní zodpovědností za přírodu a svět, ve kterém žijeme. **Většina řešení klimatické krize je známa**, chybí ale všeobecná vůle realizovat je v praxi. Omezit nárůst globálního oteplování vyžaduje rychlé a dalekosáhlé změny a systémová řešení ve všech oblastech. Přispět k nim budeme muset všichni, bez výjimky, zejména v bohatých zemích. Musíme společně hledat taková řešení na zmírnění klimatické krize a jejích vlivů, aby byl důstojný život nás všech, zejména na chudém Jihu, nadále možný – a i proto žádáme **klimatickou spravedlnost**.

Začátkem prosince 2018 v polských Katovicích začala klimatická konference COP24 s účastí více než 200 zemí světa. **Chceme, aby se Česko zařadilo mezi země, které aktivně bojují za okamžité zpomalení klimatické změny**. V zájmu svých občanů a všech obyvatel této planety. Přejeme si být zemí, která inspiruje k pozitivní změně.

PROTO:

Vyzýváme vládu České republiky, aby co nejdříve uznala klimatickou změnu jako problém s nejvyšší prioritou a předložila veřejnosti ambiciózní, aktualizované adaptační a regulační strategie. Žádáme, aby k důležitým rozhodnutím zvala odborníky a odbornice dlouhodobě aktivní v otázkách ochrany přírody, cirkulární ekonomiky, obnovitelných zdrojů energie, humanitní environmentalistiky, klimatologie, hydrologie a dalších, i sociálních věd. Aby následovala jejich doporučení a aktivně podporovala jimi navrhovaná řešení. Vyzýváme k urychlení ukončení výroby energie z fosilních paliv (uhlí, zemní plyn, ropa) a jejich náhradu ekologičtějšími zdroji energie v co největším rozsahu.

Vyzýváme státní orgány a samosprávu ke spolupráci s ekologickými organizacemi, aktivistickými a dobrovolnickými sdruženími a jednotlivci, kteří zviditelňují, navrhuji a realizují konkrétní kroky na zlepšení současné situace. Ti, kteří upozorňují na akutnost problému, si zaslouží podporu a ne represí.

Vyzýváme všechny veřejné činitele a činitelky, jakož i osobnosti společenského života, aby situaci v oblasti změny klimatu a stavu životního prostředí nepodceňovali. Je to i jejich mlčení a nezájem, co vede veřejnost ke lhostejnému přístupu, zlehčování a nezájmu o vážná varování vědců.

Vyzýváme lidi na vedoucích pozicích velkých společností působících v České republice, produkujících nejvíce emisí, aby převzali odpovědnost za důsledky svojí činnosti. Žádáme je, aby přijali dostatečná regulační opatření na zastavení devastujících praktik a obrátili se k ekologickým řešením. Zisk nesmí být jediným měřítkem úspěchu, je jím i společenská odpovědnost a vůle měnit směřování společnosti k lepšímu a zdravějšímu životu. Vzduch, voda a život se nedají vyrobit ani koupit. Moc odvrátit katastrofu je dnes i ve vašich rukou.

Vyzýváme akademickou obec, pedagogy a pedagožky všech úrovní vzdělávacího systému, aby téma klimatické krize a ekologie výrazněji zařazovali do vzdělávacího procesu. Aby kladli dostatečný důraz na pravidelné informování o problémech a možnostech jejich řešení, jakož i na společnou diskusi o nevyhnutných změnách v životě každého jednotlivce a rodiny. Jsou to právě děti a mladí lidé, kterých se v budoucnosti důsledky klimatické změny dotknou nejvíce. Dejme jim možnost zaujmout jasné stanovisko, hledat řešení a konat.

Vyzýváme média, a to především veřejnoprávní, aby se tématu změny klimatu začala věnovat intenzivně a pravidelně, na úrovni hlavního zpravodajství i odborných relací v hlavních vysílacích časech. Je nevyhnutelné bezodkladně a jasně informovat co nejširší veřejnost o naléhavosti problému, poskytovat mediální prostor odborným kapacitám a předkládat možnosti zapojení se do řešení i na úrovni jednotlivců.

Vyzýváme všechny, aby se odvážně postavili praktikám bezuzdného drancování krajiny, dlouhodobému ignorování odborných hlasů hájících ochranu životního a přírodního prostředí, jakož i pomalému a nedostatečnému uplatňování nevyhnutelných opatření proti klimatické změně. Musíme všichni ihned začít spolupracovat na snižování množství skleníkových plynů, odpadů a zapojit se společně do ochrany a obnovy lesů a zemědělské půdy.

Děkujeme všem, kteří pomáhají přispívat ke konstruktivnímu dialogu a aktivní spolupráci kolektivů a jednotlivců napříč politickým spektrem, rezorty, vědeckými disciplínami, pracovními odvětvími, zájmovými a sociálními skupinami.

Neztrácejme čas spory, nedůvěrou a lhostejností, když nám už doslova hoří země pod nohama. Nepodléhejme chamtivosti a pohodlnosti. **Neztrácejme čas!**

*(k této výzvě se můžete připojit na stránce <https://www.proplanetu.cz/neztracujme-cas/>
– tam je také link na originální slovenskou verzi výzvy <https://nestracajmecas.sk/>
a výčet podporujících organizací a osob)*